Lietas Nr.C33761816
Lietas arhīva Nr.C-3351-17/29

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2017.gada 17.janvārī

Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama
tiesnese O.Žuka
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā 2016.gada 15.novembrī saņemts /pers. A/ (turpmāk prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu. Prasības pieteikums pamatots ar šādiem apstākļiem.

Atbildētājs nepiedalās bērna /pers. C/ uzturēšanā, prasītāju finansiāli neatbalsta. Puses kopā nedzīvo. Prasītāja ar bērnu īrē dzīvokli. Par atbildētāja ienākumiem prasītājai nav informācijas, nav ziņu par atbildētāja dzīvesvietu.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", prasītāja lūdz tiesu: 1) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, sākot no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai; 2) noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Prasītāja lūgusi lietu izskatīt rakstveida procesā.

[2] Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta prasībām, 2016.gada 17.novembrī tiesa nosūtījusi atbildētājam uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi prasības pieteikumu ar lūgumu iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses (..). Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē (..).

Tiesas norādītajā termiņā atbildētājs paskaidrojumus tiesā nav iesniedzis.

Paskaidrojumu nesniegšana saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (..).

Ņemot vērā minēto, 2016.gada 5.decembrī pusēm nosūtīti paziņojumi par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, vienlaikus norādot sprieduma noraksta pieejamības datumu.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

[4.1] Ar prasības pieteikumam pievienoto dzimšanas apliecību pierādīts, ka /pers. C/, dzimušas /datums/, vecāki ir /pers. A/ un /pers. B/.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No Civillikuma 177.panta ceturtās daļas izriet, ka bērna uzturēšana ir ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana, izglītošana un audzināšana (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums atbilstoši Civillikuma normām ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.puktam katra vecāka pienākums ir nodrošināt uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu (spēkā līdz 2016.gada 31.decembrim) minimālā mēneša darba alga normālā

darba laika ietvaros no 2016.gada 1.janvāra bija 370 *euro*. Savukārt atbilstoši minēto noteikumu 2.punktam (spēkā no 2017.gada 1.janvāra) minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380 *euro*.

Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 2016.gadā bija 92,50 *euro*, bet 2017.gadā ir 95 *euro*, palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā Civillikuma 179.pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, nevar būt strīda par to, ka atbildētāja pienākums ir maksāt prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam. Tā kā prasītāja vēlas, lai no atbildētāja tiktu piedzīti uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tad tiesai nav nepieciešams izvērtēt atbildētāja mantas stāvokli, jo tas nevar ietekmēt spriedumu.

Saskaņā ar Augstākās tiesas judikatūru prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556).*

Tiesa atzīst, ka atbildētāja pienākums ir sniegt uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna uzturam no prasības iesniegšanas dienas - 2016.gada 15.novembra līdz 2016.gada 31.decembrim 92,50 *euro* ik mēnesi, bet no 2017.gada 1.janvāra 95 *euro* ik mēnesi, bet ne mazāk kā Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs un uzturlīdzekļu apmērs ir saistīts ar valstī noteikto minimālo mēnešalgu, līdz ar to tiesa atzīst, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

[4.2] Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā atbrīvota, tiesas izdevumi valsts ienākumos piespriežami no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 *euro* maksājama valsts nodeva 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro.*

Civillikuma 35.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Līdz ar to no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 171 *euro*, kas aprēķināta no prasības summas 1140 *euro* = 12 mēneši x 95 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,80 *euro*.

[4.3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Ievērojot minēto, tiesa prasītājas lūgumu noteikt nekavējošu sprieduma izpildi atzīst par apmierināmu un bērna interesēm atbilstošu.

[4.4] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteiktajam atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

[5] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 97., 193., 204.[1], 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 92,50 *euro* (deviņdesmit divi *euro* un 50 centi) ik mēnesi sākot no 2016.gada 15.novembra līdz 2016.gada 31.decembrim, bet no 2017.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadības sasniegšanai 95 *euro* (deviņdesmit pieci *euro* un nulle centi) ik mēnesi, bet ne mazāk kā Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 171 *euro* (viens simts septiņdesmit viens *euro* un nulle centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,80 *euro* (pieci *euro* un 80 centi).

Sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par valsts nodevas piedziņu valsts labā, samaksu veikt saņēmējam: Valsts kase, konta Nr. LV55TREL1060190911200, iemaksas mērķis: valsts nodeva lietā Nr.C33761816, un maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, samaksu veikt saņēmējam: Tiesu administrācija, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499, lietā Nr.C33761816, un maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā.

Spriedums lietā sastādīts 2017.gada 17.janvārī.

Tiesnese */personiskais paraksts/* O.Žuka